وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

دفتر مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات بالینی

دستورالعمل اندازه گیری میزان رعایت بهداشت دست

تهیه و تنظیم : فرناز مستوفیان کارشناس مسئول برنامه های کشوری ایمنی بیمار

آذر ۱۳۹۲

فرم مشاهدات:

استان:	مرکز / بیمارستان :	شروع و خاتمه مشاهده (به دقیقه و ساعت):
شهر:	بخش:	مدت زمان مشاهده(به دقیقه):
دانشگاه علوم پزشکی:		شماره جلسه:[1]
		سمت مشاهده گر:

گروه کادر حرفه ای			گروه کادر حرفه ای			گروه کادر حرفه ای			گروه کادر حرفه ای			
کد			کد:			کد			کد			
تعداد			تعداد:			تعداد			تعداد			
۱	اندیکاسیون	عمل HH[3]	O	اندیکاسیون	عمل HH	O	اندیکاسیون	عمل HH	O	اندیکاسیون	عمل HH	O[2]
۱	☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.surr.	☐ [4]HR ☐ [5]HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves
۲	اندیکاسیون	عمل HH	O	اندیکاسیون	عمل HH	O	اندیکاسیون	عمل HH	O	اندیکاسیون	عمل HH	O
۲	☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.surr.	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves
۳	اندیکاسیون	عمل HH	O	اندیکاسیون	عمل HH	O	اندیکاسیون	عمل HH	O	اندیکاسیون	عمل HH	O
۳	☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.surr.	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves
٤	اندیکاسیون	عمل HH	O	اندیکاسیون	عمل HH	O	اندیکاسیون	عمل HH	O	اندیکاسیون	عمل HH	O
٤	☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.surr.	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves

[1] **Session N° (attributed at the moment of data entry for analysis.)**

[2] **Opportunity**

[3] **HH action**

[4] **handrubbing**

[5] **handwashing**

O	اندیکاسیون	عمل HH	O	اندیکاسیون	عمل HH	O	اندیکاسیون	عمل HH	O	اندیکاسیون	عمل HH
۵	☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.surr.	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves
۷	☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.surr.	☐ HR ☐HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves
۸	☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.surr.	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves
۹	☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.surr.	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves
۱۰	☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.surr.	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves
۱۱	☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.surr.	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves		☐ bef-pat. ☐ bef-asept. ☐ aft-b.f. ☐ aft-pat. ☐ aft.p.sur	☐ HR ☐ HW ○ missed ○ gloves

تعریف واژه ها:

Opp(ortunity) موقعیت (Opp/ O) حداقل با یک اندیکاسیون تعریف می شود

Indication اندیکاسیون: دلیل و انگیزه بهداشت دست

- **قبل از تماس با بیمار**
- **قبل از پروسیجر آسپتیک**
- **بعد از مواجهه با خون و مایعات بدن بیمار**
- **بعد از تماس با بیمار**

- **بعد از تماس با محیط مجاور بیمار**

❖ توصیه های کلی:

۱. **در صورت مشاهده باز و مستقیم رعایت بهداشت دست ، مشاهده گر بایستی خود را به کادر حرفه ای و بیمار معرفی و هدف از بررسی را توضیح دهد.**

۲. **کادر درمانی به یکی از چهار گروه حرفه ای ذیل وابسته بوده و عملکرد آنان درر طی ارائه خدمات سلامت مشاهده خواهد شد.**

a. **۱: پرستار**

۱-۱: پرستار ۲-۱: ماما ۳-۱ : دانشجوی پرستاری

b. **۲: کادر کمکی، کادر خدماتی و تنظیف کار**

c. **۳: پزشک**

۱-۳: پزشک داخلی ۲-۳: جراح ۳-۳: متخصص بیهوشی، متخصص طب اورژانس ۴-۳: متخصص اطفال ۵-۳: متخصص زنان ۶-۳: مشاور ۷-۳: دانشجوی پزشکی

d. **۴- سایر کادر پزشکی و پیراپزشکی**

۱-۴: تراپیست (فیزیو تراپیست، کار درمان، شنوایی سنج، گفتار درمان) ۲-۴: تکنسین (رادیولوژی، اتاق عمل، آزمایشگاه و کاردیولوژی) ۳-۴: سایر(دندانپزشک، متخصص تغذیه، مددکار اجتماعی، ...) ۴-۴: دانشجو

۳. **توصیه می شود ثبت موارد با مداد انجام شود تا در صورت نیاز تصحیح شود.**

۴. **عناوین بالای فرم قبل از مشاهده تکمیل می شود.(به جز زمان پایان و زمان دوره مشاهده)**

۵. **کل زمان یک دوره مشاهده ۲۰ دقیقه +/- ۱۰ دقیقه به طول می انجامد.**

۶. **در صورتی که تکرر موقعیت های ایجاد شده برای بهداشت دست اجازه دهد، یک مشاهده گر می تواند حداکثر سه نفر از کادر را همزمان مشاهده نماید.**

۷. **هر ستون به امتیاز رعایت بهداشت دست توسط یک گروه خاص حرفه ای تعلق دارد. بنابراین در یک ستون ممکن است نحوه عملکرد تعدادی از کادر همسان یک گروه ثبت شود.**

۸. **هر موقعیت به یک ردیف در یک ستون اشاره دارد.**

۹. در صورتی که پرسنل از دستکش استفاده نمایند و از رعایت بهداشت دست امتناع نمایند ، پوشیدن دستکش علامت می خورد

فرم مشاهدات: محاسبه ابتدایی میزان رعایت بهداشت دست

	مرکز:			دوره:			بخش :								
	گروه کادر حرفه ای			گروه کادر حرفه ای			گروه کادر حرفه ای			گروه کادر حرفه ای			Total per session		
Session N°	Opp (n)	HW (n)	HR (n)	Opp (n)	HW (n)	HR (n)	Opp (n)	HW (n)	HR (n)	Opp (n)	HW (n)	HR (n)	Opp (n)	HW (n)	HR (n)
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															
16															
17															
18															
19															
20															
Total															
Calculation	Act (n) = Opp (n) =			Act (n) = Opp (n) =			Act (n) = Opp (n) =			Act (n) = Opp (n) =			Act (n) = Opp (n) =		
Compliance															

Compliance (%) = Actions / Opportunities x 100

میزان رعایت(%) = تعداد اقدام به بهداشت دست / 100 x

تعداد موقعیت ها

- **نحوه محاسبه:**

1. **موقعیت های گزارش شده را در هر گروه از کادر حرفه ای جمع بزنید و در فرم ابتدایی محاسبه میزان رعایت بهداشت دست وارد کنید.**
2. **جمع تعداد** HW **و** HR **مثبت را در فرم ابتدایی محاسبه میزان رعایت بهداشت دست وارد کنید.**
3. **تمامی موارد را از جلسات مشاهده متعدد با هم جمع بزنید**
4. **در هر گروه حرفه ای می توانید با استفاده از فرمول فوق الذکر میزان رعایت بهداشت دست را محاسبه کنید.**

فرم مشاهده میزان رعایت بهداشت دست به نسبت اندیکاسیون [۶]

	مرکز :	بخش:	دوره:													
	بعد از تماس با محیط مجاور بیمار			بعد از تماس با بیمار			بعد از مواجهه با خون و مایعات بدن بیمار			قبل از پروسیجر آسپتیک			قبل از تماس با بیمار		
Session N°	Indic (n)	HW (n)	HR (n)	Indic (n)	HW (n)	HR (n)	Indic (n)	HW (n)	HR (n)	Indic (n)	HW (n)	HR (n)	Indic (n)	HW (n)	HR (n)
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															
16															
17															
18															
19															
20															
Total															
Calculation	Act (n) = Indic5 (n) =			Act (n) = Indic4 (n) =			Act (n) = Indic3 (n) =			Act (n) = Indic2 (n) =			Act (n) = Indic1 (n) =		
Ratio act / indic*															

[6] Indication-related compliance with hand hygiene

مرجع: Observation Form.WHO 2010 (WHO acknowledges the Hôpitaux Universitaires de Genève (HUG), in particular the members of the Infection Control Programme, for their active participation in developing this).